

## Nyomtatott és online sajtó

### Temesvár 30 – Forradalmi emlékhét

2019. december 12. – Figyelő – Moszkovits János

A kelet-közép-európai rendszerváltások legemlékezetesebb eseménye kétségtelenül az 1989. decemberi véres – több mint 1100 halálos áldozatot és 3352 sebesültet számoló – forradalom, amelynek arca és szikrája Tótkés László volt. Az év karácsonyán a bukaresti hatalmat megkaparintó Ion Iliescu másodvonalbeli kommunista káder elrendelte Nicolae Ceaușescu diktátor és felesége perbe fogását, majd ki is végezték őket. Temesváron a harmincadik évfordulón, december 12-e és 16-a között nemzetközi konferenciával reflektálnak a rendszerváltás folyamatára és emlékeznek meg az áldozatokról. Ez alkalomból nyilatkozott a Figyelőnek a református lelkész.

(A teljes cikk a Figyelő 2019. december 12-i számában olvasható.)

### Zsigmond Barna Pál: újabb támadás lehet a kárpátaljai magyarság ellen az új ukrán közigazgatási törvény elfogadása

2019. december 11. – MTI, Magyar Nemzet, karpatalja.ma, Webrádió

Zsigmond Barna Pál kiemelte: az ülésen Tóth Miklós kárpátaljai képviselő beszámolt arról, hogy Ukrajna milyen reformot tervez a közigazgatás területén. Közlése szerint az ukrán törvényhozás napirendjén a régiók átszervezése szerepel. Ha a jogszabályt jelen formájában fogadják el, az egy újabb támadás lehet a magyar közösség ellen, hiszen úgy rajzolnák át a területi közigazgatási térképet, hogy az hátrányos lenne a magyar közösség számára – mutatott rá a fideszes képviselő. A politikus azt mondta: Ukrajnának meg kellene fontolnia a jogszabály elfogadását, hiszen az oktatási törvény és a nyelvtörvény után egy harmadik jogszabály születne, ami hátrányosan érinti a kárpátaljai magyarságot. Zsigmond Barna Pál kitért arra is, hogy a Velencei Bizottság a közelmúltban megállapította: a nyelvtörvény vonatkozásában Ukrajna megszegte nemzetközi kötelezettségeit, az általa vállalt kétoldalú nemzetközi kötelezettségeket, valamint a nemzetközi jogot is.



### A prefektúra jogásza lesz a szerdán menesztett háromszéki prefektus

2019. december 11. – maszol.ro, szekelyhon.ro, Erdély Ma, Krónika

„Románia kormányát és a lakosságot szolgáltam, nem pedig a különböző kormányfőket” – nyilatkozta leváltását követően Sebastian Cucu. A Kovászna megyei prefektust öt év után menesztette további 27 megye prefektusával együtt a szerdán elfogadott határozatával az Orbán-kormány. A menesztett háromszéki prefektus úgy értékelte, ő becsülettel elvégezte a tisztségéből eredő feladatait, és leszögezte: „Románia kormányát szolgálta, nem pedig a Ponta, Cioloș, Dăncilă vagy Orbán kormányokat”. Elmondta, hogy tisztsége megszűnésével

visszatér a korábbi beosztásába, vagyis elfoglalja a Kovászna megyei prefektúra jogászi állását, amelyet kinevezése előtt 2002 óta tölt be.

### Márton Áron-émlékérmeket adott át Hargita Megye Tanácsa

2019. december 11. – maszol.ro

Hargita Megye Tanácsa Márton Áron-émlékérmekkel tüntette ki keddi rendkívüli tanácsülésén azokat a személyeket, akik szerepet vállaltak az 1956-os magyarországi forradalom és szabadságharc erdélyi eseményeiben. A megyei tanács ezzel a kitüntetéssel ismeri el helytállásukat, nemes önfeláldozásukat, határtalan szabadság- és magyarságszeretetüket. Ugyanezen a napon évértékelőt tartottak a megyei önkormányzat illetékesei és az egyházi vezetők és több egyházi személyiség részesült hasonló díjban.

### Orvosi lakások épülnének Nyárádszeredában

2019. december 11. – szekelyhon.ro, Krónika

A fiatal orvosok, művészek számára csíkszeredai, gyergyószentmiklósi, krasznai és a Borszéken épülő családi házakhoz hasonlót tervez építtetni a Studium – Prospero Alapítvány Nyárádszeredában is. A házban olyan fiatal orvos-, vagy művész-család helyezkedhet el, aki a Nyárádmente valamelyik településén él és tevékenykedik. A házhoz a telket a kisváros önkormányzata biztosítja, úgy, hogy amennyiben lesz rá anyagi lehetőség, még két családi házat építenének oda. A marosvásárhelyi alapítvány célja, hogy a nyárádmenti településeken élő orvosokat, művészeket is támogassa a lakhatási lehetőségekkel – mondta el Vass Levente, a Studium – Prospero Alapítvány ügyvezető elnöke, parlamenti képviselő lapunknak, hozzátéve, hogy a helyi önkormányzattal összefogva immár Nyárádszeredában is építik a „megmaradás hálózatát”.

### Tőkés a temesvári egyetemi fórumon: 30 év után még mindig a szekusokkal kell pereskednünk

2019. December 11. – transindex.ro

A Temesvári Nyugati Egyetem szervezésében került sor idén arra a fórumorozatra, amely az 1989-es romániai rendszerváltás után a temesvári egyetemi hallgatóknak akarta bemutatni azt, mi is történt három évtizede, hiszen a legtöbbször nemhogy nem emlékezhet rá, de nem is élt még akkor. A 2019-es forradalmi emlékvé utolsó rendezvényeként négy egykori „forradalmárral” találkozhatott december 10-én az ifjúság az egyetem egyik amfiteátrumában. A szervező, Vasile Popovici egyetemi tanár bevezetőjében azt mondta, a személyes élmények bemutatására kéri az előadókat abban a sorrendben, ahogyan a történelem színpadára léptek, elsőként Tőkés Lászlóhoz fordulva.

## Aggasztó fejleményről számolt be Ludovic Orban a pártokkal való egyeztetése után

2019. December 11. – maszol.ro

Meglátása szerint a képviselőházban megvan a többség a kétfordulós polgármester-választás törvénytervezetének elfogadtatásához, már csak az van hátra, hogy ez a többség napirendre tűzhesse a javaslatot - jelentette ki szerda este Ludovic Orban. A miniszterelnök szerdán a Mentsétek meg Romániát Szövetség, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség, a Pro Románia, a Népi Mozgalom Párt, a Liberálisok és Demokraták Szövetsége, valamint a nemzeti kisebbségek képviselőcsoportjának küldöttjeivel folytatott megbeszélést. A miniszterelnök azt is elmondta: az RMDSZ nem támogatja a javaslatot. Ez érthető, hiszen becslések szerint a helyhatósági választásokon az RMDSZ mintegy húsz százalékkal kevesebb polgármesteri mandátumot nyerne, ha második fordulót is tartanának. Ha ugyanis egy magyar és egy román jelölt jut tovább a második fordulóba, a román pártok összefognak a magyar jelölt ellen.

## Kelemen: bukaresti diplomaták gyanakodva nézik a fejlesztést

2019. december 12. – Krónika

Azért nem született írásos megállapodás a magyar és a román fél között a magyar kormány által Erdélyben meghirdetett gazdaságfejlesztési programról, mert két uniós tagállam között ennek nem látták szükségét, és az előző kormány illetékesei is meggyőződtek a program hasznosságáról – jelentette ki a Krónikának Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke, aki a tárgyalásokat vezette a két fél között a román diplomácia által az utóbbi hetekben támadni kezdett programról. A román külügyi apparátus egy részéről a magyar–román viszonyrendszerrel kapcsolatos fenntartásokban látja az RMDSZ-elnök annak az okát, hogy az utóbbi időben a bukaresti diplomácia bírálni kezdte a programot. A Krónikának leszögezte: a program összhangban áll az uniós és a román előírásokkal is, így nem indokolt a leállítása.

## Borbolyék hiába kérték a bíró kizárását

2019. December 12. – Krónika

Kétszer is kérte Borboly Csaba, a Hargita Megyei Tanács elnökének ügyvédje a megyei törvényszéken zajló alapfokú tárgyalást vezető bíró kizárását. A legutóbbi alkalommal az alperes azért nyújtott be erre vonatkozó kérést, mert – mint akkor elmondta – korábban a bíró bizonyíthatóan nem szakosodott korrupciós ügyek tárgyalására, ugyanakkor fenntartásai voltak az objektivitását illetően, mert láthatóan nagy nyomás nehezedik rá, hogy siettesse a régi ügy befejezését. A beadványt a Hargita megyei törvényszéknek kellett volna tárgyalnia, de mivel az intézmény másik büntetőbírója tartózkodott ettől, a döntés joga – akárcsak első alkalommal – a marosvásárhelyi ítélőtáblához került, amely a kérést elutasította. A per tárgyalása tegnap folytatódhatott volna, de a vádlottak és ügyvédek egy része hiányzott, köztük Borboly Csaba védője is, aki senkit nem tudott megbízni a helyettesítéssel, és halasztási kérelmet továbbított. Ehhez a többi ügyvéd is csatlakozott, és a bíró jóváhagyta.

## Visszafordítanak a restitúciót: több közbirtokossági terület újraállamosításától tart a háromszéki tanácselnök

2019. December 12. – Krónika

A román állam nem nyugszik bele Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke szerint a magyar tulajdonba került mintegy kétmillió hektárnyi székelyföldi szántó, kaszáló és erdő restitúciója nyomán kialakult helyzetbe. Az RMDSZ-es politikus több jelét is látja az erdők visszaállamosítási kísérletének. Számadatokkal bizonyítja, hogy Székelyföld három megyéjében összesen kétmillió hektárnyi szántóföldet, legelőt és erdőt kaptak vissza a helyi közösségek, ezek 90 százaléka magyar kézbe került. A magyar tulajdonú székelyföldi erdők nagysága mintegy 500 ezer hektár, amelyek zöme közbirtokosságok, történelmi magyar egyházak, községek, oktatási intézmények és magánszemélyek birtokába került vissza. „A mintegy félmillió hektárnyi székelyföldi erdőtulajdonnak a közös jellemzője, hogy nem a Romsilva állami erdészeti vállalat, hanem többségében magánerdészetek felügyelik és végzik az erdőgazdálkodást, miután a tulajdonosok többsége erről a legtöbb településen így döntött. Ez nagyon nem tetszett az állami hatóságoknak, de nem volt mit tenniük ellene” – fogalmaz a politikus.



## A Magyar Tanács hiánypótló érdekmegjelenítő és -egyeztető testület lehet

2019. December 12. – Felvidék Ma

Mint ismeretes, december 8-án a Csemadok Érsekújvári Alapszervezetének székházában a Szlovákiai Magyar Kerekasztal kezdeményezésére szervezték meg azt szabad eszmecserét, melynek célja a Magyar Tanács létrehozása volt. A Kossuth Rádió tudósítója, Haják Szabó Mária a találkozó résztvevőit kérdezte, az alábbiakban az ott elhangzottak kivonatát olvashatják. Öllős László vitaindító előadásában kifejtette: a felvidéki magyarság egyik feladatának kellene lennie, hogy hozzájáruljon a szlovák nemzeti felfogás megváltoztatásához. Mint elmondta: az elmúlt évszázadban kulturálisan feldarabolták a magyar közösségeket, ezen kell túllépnünk, ami óriási feladat, mely a magyar állam hathatós támogatásával valósítható meg.

## Lakossági fórum a Füleki Gimnázium jövőjéről

2019. December 12. – Ma7.sk

A Füleki Gimnázium új vezetése lakossági fórumot szervezett, melyen az intézmény jelenéről és jövőjéről tanácskoztak a résztvevők. A találkozó fókuszában az új igazgatóság által tervezett változások álltak, melyek az önkormányzattal, az iskolafenntartóval és a helyi, valamint a környező alapiskolákkal történő szorosabb együttműködésen alapulnak. Az összejövetelen részt vett a város vezetése, a gimnázium, valamint a helyi alapiskolák tanárai, szülők, érdeklődők. Megnyitóként Péter Juraj, igazgató köszöntötte a résztvevőket, majd elmondta: a találkozóval azokat a fals információkat szeretnék tisztázni, melyek az elmúlt hetekben, hónapokban szárnyra kaptak az intézmény veszélyeztetettségét illetően.

## Túl a felén

2019. december 11. – Magyar Szó

Nem a tárgyalási fejezetek megnyitása a legfőbb cél, hanem azok lezárása, illetve a polgároknak kilátásba helyezett életminőségnek a megteremtése – fejtette ki Jadranka Joksimović európai integrációs miniszter tegnap este Brüsszelben, a Szerbia és az Európai Unió közötti kormányközi konferencia után. Várhelyi Olivér szomszédságpolitikai és bővítési biztos elégedettségének adott hangot, amiért megnyílt az említett fejezet, mert mint kiemelte, ezzel Szerbia újabb lépést tett az EU irányába.

## Közösségi lábnyom programsorozat

2019. december 12. – Pannon RTV

A programok célja a közösségek építése és erősítése volt. Mintegy háromezer vajdasági, magyarországi és partiumi résztvevője volt az elmúlt két évben zajló Közösségi lábnyom című programsorozatnak, amelyet a magyarországi KatHáz Közhasznú Nonprofit Kft. és a szerbiai Pro Porta Alapítvány valósított meg, határon átnyúló IPA Program támogatásával.

## MTTK: A Tisza menti települések turisztikai kínálata együtt hatalmas potenciált jelent

2019. december 11. – Vajdaság MA

A szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon kedden tartották meg annak az IPA programnak a zárókonferenciáját, amelynek a témája a tiszai víziturizmus fejlesztésének lehetőségei voltak. A szabadkai, szegedi és újvidéki szakemberek igyekeztek feltárni, hogy milyen lehetőségeket nyújt a Tisza a turisztikai és szabadidős tevékenységek szempontjából.

## Adventi kézműves műhely

2019. december 11. – Kárpátalja

Advent – az eljövétel kopogtat lelkünk ablakain. Egy örömmel, felkészüléssel, várakozással teli időszak, amikor átértékeljük emberi kapcsolatainkat, és átérezzük micsoda erő rejlik az összetartozásban. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) Gáti Alapszervezete és a Gyermek Evangelizációs Központ (GYEK) gáti munkatársai idén is, immár hagyományosan negyedik alkalommal szerveztek kellemes délutánt az advent időszakában Adventi Kézműves Műhely címmel.

## Utazás mítoszaink csodavilágában

2019. december 11. – Kárpáti Igaz Szó

Rege a csodaszarvasról címmel nyílt rendhagyó kiállítás Matl Péter képzőművész munkáiból a beregszászi külképviselet Gulácsy-termében. Sokan összegyűltek, hogy megtekintsék a

műveket. Beke Mihály András első beosztott konzul miután köszöntötte a művészt és a résztvevőket, arról beszélt, most rendhagyó módon nem Matl szobrokat, hanem grafikákat tekinthetünk meg.

---

### A 3. körben 222 pályázat nyert

2019. december 12. – Népújtság

Budapesten megerősítették a Muravidéki Gazdaságfejlesztési Program 3. pályázati körének eredményét: a 369 pályázatból 222 lett sikeres. A ProFutura Magyar Regionális Nemzetiségi Fejlesztési Intézet által meghirdetett kiírása – melynek keretösszege 2,8 millió euró – a mezőgazdaságnak és a vállalkozóknak szólt. A nyertesekkel december 11-én írták alá a szerződéseket. Mocsnek Ottó, a ProFutura Magyar Regionális Nemzetiségi Fejlesztési Intézet igazgatója elmondta: a pályázati eredmények budapesti megerősítését követően az intézet már a múlt héten elektronikus úton értesítette mind a 369 pályázót a kimenetelről.

---

## *Elektronikus sajtó*

### Határok nélkül

2019. december 12. – Kossuth Rádió

Ismét Románia parlamentje elé kerül a székelyföldi területi autonómia statútuma. Hogy mekkora eséllyel, azt nehéz megjósolni, ám a kezdeményező szerint az is eredmény, ha beszélnek róla.

Egyelőre nem tudni, hogyan lehet majd monitorozni a szlovákiai választói hangulatot, a pártok népszerűségét, illetve a szavazási hajlandóságot. A pozsonyi parlament döntése alapján 50 nappal a választások előtt tilos ilyen felmérések közzététele. Márpedig ilyen információkra szükségük van a választási verseny résztvevőinek. A felvidéki magyar szavazóbázis alakulásáról Rákóczi Krisztiánt, a Nemzetpolitikai Kutatóintézet elemzője beszélt.

Természeti források vizsgálata Aknaszlatinán a Felső-Tisza-medence szennyezésének megakadályozása érdekében címmel tartottak nemzetközi konferenciát Ungváron. A Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás programjában jövő augusztusban leküldenek

az aknaszlatinai sóbánya mélyébe egy felderítő robotot, hogy kiderítsék, milyen állapotban vannak a tárnák. A speciálisan erre a feladatra épülő robotot a miskolci egyetem kutatói építik meg. A cél: megelőzni, hogy jelentősebb só szennyezés érje a Tiszát, hangsúlyozza Seszták Oszkár, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés elnöke, a Tisza ETT elnöke.

Szabadka közismert látványosságai elbűvölik az odalátogatókat, a szaksajtó is csodálattal ír a szecesszió egyik fellegráráról, ennek ellenére naponta újabb épületeket rombolnak le a városban, még olyanokat is, amelyeket a szerb kormány védelem alá helyezett. A helybeli Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ előadást szervezett Szabadka rejtett kincseiről, hogy ezzel is felhívja a figyelmet arra, hogy az épített örökség megőrzése közösségi feladat és kötelezettség. Novák Attila civilben a Kosztolányi Dezső Tehetséggondozó Gimnázium igazgatója, szabadidejében pedig idegenvezetőként mesél a város látnivalóiról a turistacsoportoknak.

A Kölcsey Egyesület gondozásában jelent meg Ujj János aradi helytörténész Arad megye szakrális köztéri műemlékei című könyve. A közel negyed évszázados kutatás után kiadott kötet felekezeti és nemzetiségi hovatartozásra való tekintet nélkül veszi száma a megyeszerte közterületeken fellelhető vallásos emlékműveket. A könyvet a Kölcsey Egyesület hagyományos adventi kórustalálkozójának, s egyben az aradi kultúrpalota orgonája vasárnap esti avató-hangversenyének szünetében mutatták be.

A marosvásárhelyi Philothea Klub a napokban ünnepelte megalakulásának 25. évfordulóját. Az ünnepi rendezvényen a szervezet egykori és jelenlegi munkatársai, önkéntesei, partnerszervezetei és barátai vettek részt, akik elmondták: a klub gyermek- és ifjúsági programjainak személyiségfejlesztő szerepe és közösségépítő hatása van.